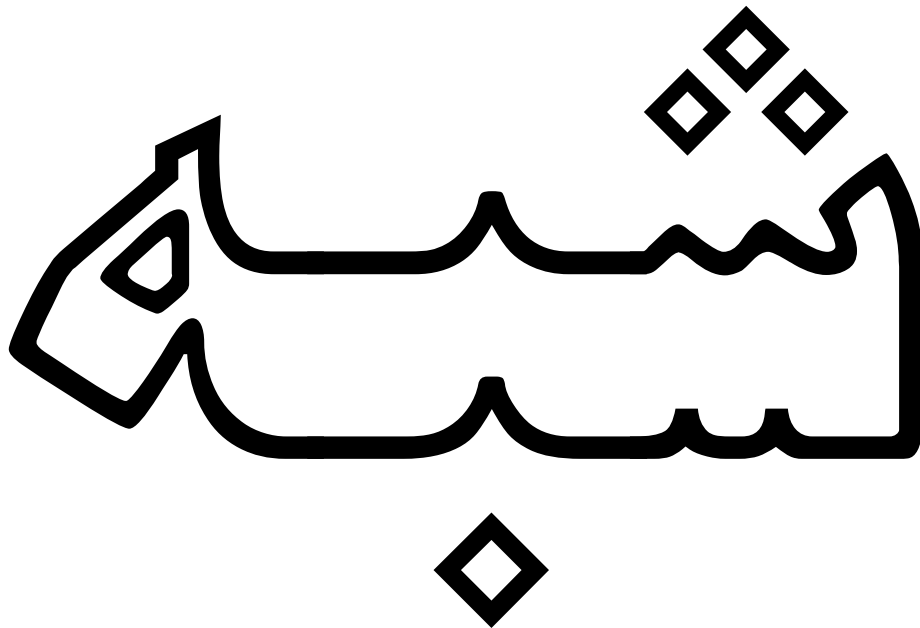

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۸۶۴

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۸۶۴، «شبه» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «شبه» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «شبه» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۸۶۴
ریشه	شبه
تعداد تکرار	۱۲
تعداد مشتقات	۸
تعداد ریشه مرتبط	۱۱۲

فهرست مشتقات

۱. تَشَابَهَ (۲) ۳. شُبَّهَ (۱) ۵. مُتَشَابِهًا (۲) ۷. مُتَشَابِهَاتٌ (۱)
۲. تَشَابِهَتْ (۱) ۴. فَتَشَابَهَ (۱) ۶. مُتَشَابِهٍ (۲) ۸. مُشْتَبِهًا (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتی (۴)	۲۴. ثنی (۱)	۴۷. رسخ (۲)	۶۹. ظلم (۱)	۹۲. مثل (۱)
۲. اخذ (۱)	۲۵. جرى (۱)	۴۸. رسل (۱)	۷۰. ظنن (۱)	۹۳. مریم (۱)
۳. اخر (۲)	۲۶. جعل (۱)	۴۹. ركب (۲)	۷۱. عرش (۴)	۹۴. مسیح (۱)
۴. ارض (۱)	۲۷. جلد (۲)	۵۰. رمن (۴)	۷۲. علم (۶)	۹۵. ملک (۱)
۵. اکل (۴)	۲۸. جنن (۵)	۵۱. زرع (۲)	۷۳. عمل (۱)	۹۶. موه (۲)
۶. الله (۱۲)	۲۹. حيب (۴)	۵۲. زوج (۱)	۷۴. عمی (۱)	۹۷. نیت (۲)
۷. اله (۱۲)	۳۰. حدث (۱)	۵۳. زيت (۴)	۷۵. عنب (۲)	۹۸. نخل (۴)
۸. امم (۲)	۳۱. حسن (۱)	۵۴. زيتون (۴)	۷۶. عیسی (۱)	۹۹. نزل (۵)
۹. امن (۵)	۳۲. حصد (۲)	۵۵. زيغ (۲)	۷۷. غير (۶)	۱۰۰. نشء (۲)
۱۰. انن (۷)	۳۳. حقق (۲)	۵۶. سرف (۴)	۷۸. فتن (۲)	۱۰۱. نظر (۲)
۱۱. اول (۶)	۳۴. حکم (۲)	۵۷. سمو (۳)	۷۹. قبل (۲)	۱۰۲. نفس (۱)
۱۲. اوی (۶)	۳۵. خرج (۶)	۵۸. سوی (۲)	۸۰. قتل (۳)	۱۰۳. نفع (۱)
۱۳. ائی (۶)	۳۶. خشی (۱)	۵۹. شبه (۶)	۸۱. قشعر (۱)	۱۰۴. نهر (۱)
۱۴. ایی (۶)	۳۷. خضر (۲)	۶۰. شرک (۱)	۸۲. قلب (۴)	۱۰۵. نور (۱)
۱۵. بشر (۱)	۳۸. خلد (۱)	۶۱. شکک (۱)	۸۳. قنو (۲)	۱۰۶. هدی (۴)
۱۶. بصر (۱)	۳۹. خلف (۳)	۶۲. شیء (۵)	۸۴. قهر (۱)	۱۰۷. وحد (۱)
۱۷. بغی (۴)	۴۰. خلق (۴)	۶۳. صلب (۱)	۸۵. قول (۱۲)	۱۰۸. وله (۱۲)
۱۸. بقر (۱)	۴۱. دعو (۱)	۶۴. صلح (۱)	۸۶. قوم (۳)	۱۰۹. ولی (۱)
۱۹. بنو (۱)	۴۲. دنو (۲)	۶۵. ضرر (۱)	۸۷. کتب (۵)	۱۱۰. یقن (۲)
۲۰. بین (۲)	۴۳. دون (۱)	۶۶. ضلل (۱)	۸۸. کلل (۶)	۱۱۱. ینع (۲)
۲۱. تبع (۳)	۴۴. ذکر (۳)	۶۷. طلع (۲)	۸۹. کلم (۱)	۱۱۲. یوم (۲)
۲۲. تحت (۱)	۴۵. ريب (۵)	۶۸. طهر (۱)	۹۰. لب (۲)	
۲۳. ثمر (۹)	۴۶. رزق (۲)		۹۱. لین (۱)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۲۵} وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأَنُوبُوا بِهِ **مُتَشَابِهًا** وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
۲. {البقرة - ۷۰} قَالُوا اادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ
۳. {البقرة - ۱۱۸} وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ **تَشَابَهَتْ** قُلُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ
۴. {آل عمران - ۷} هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ **مُتَشَابِهَاتٌ** فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ
۵. {آل عمران - ۷} هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ **مُتَشَابِهَاتٌ** فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ
۶. {النساء - ۱۵} وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ **شُبِّهَ** لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا
۷. {الأنعام - ۹۹} وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ نَبَاتٍ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرَجُ مِنْهُ حَبًّا مَاتِرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ **مُشْتَبِهًا** وَعَظِيرٌ مُتَشَابِهَةٌ انظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَُمْ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
۸. {الأنعام - ۹۹} وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ نَبَاتٍ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرَجُ مِنْهُ حَبًّا مَاتِرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ **مُشْتَبِهًا** وَعَظِيرٌ **مُتَشَابِهَةٌ** انظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَُمْ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
۹. {الأنعام - ۱۴} وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَعَظِيرٌ مَعْرُوشَاتٍ وَالتَّخْلُ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ **مُتَشَابِهًا** وَعَظِيرٌ مُتَشَابِهَةٌ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ
۱۰. {الأنعام - ۱۴} وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَعَظِيرٌ مَعْرُوشَاتٍ وَالتَّخْلُ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ **مُتَشَابِهًا** وَعَظِيرٌ **مُتَشَابِهَةٌ** كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ
۱۱. {الرعد - ۱۶} قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْيُ وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ **فَتَشَابَهَ** الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ
۱۲. {الزمر - ۲۳} اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا **مُتَشَابِهًا** مَثَانِي تَقْشَعْرُ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ